

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง กิจการสะสมและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงบรรจุขวด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ ได้มีหนังสือที่ ขย ๗๗๓๐๒/๓๑๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เนื่องด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ ได้ตราข้อบัญญัติ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒ กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่างๆ (๓) การผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียม และมีกรณีที่ร้านขายของชำ ได้นำน้ำมันบรรจุขวดมาขายในร้านค้า เข้าข่ายการสะสมน้ำมันหรือไม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ สามารถเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับกิจการในข้อ ๑๒(๓) ได้หรือไม่ เนื่องจากจะมีผลกระทบในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในใบอนุญาตในเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงขอหารือในการตีความกิจการกรณีดังกล่าวข้างต้น

ข้อเท็จจริง

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมแล้ว ได้ความว่า กิจการร้านขายของชำ ได้สะสมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สำหรับยานยนต์ และนำน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวมาบรรจุขวดเพื่อจำหน่าย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว มีความเห็นดังนี้

(๑) ความเห็นในประเด็นข้อกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามความในมาตรา ๓๓^๒ บัญญัติให้ผู้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้นในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มประกอบกิจการ ผู้ใดฝ่าฝืนดำเนินกิจการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๑^๓

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๒๕๐ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขมีถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่

^๒ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไข โดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

^๓ มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามความในมาตรา ๖๓^๔ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๓ โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙

๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเภทที่ ๑๒ กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่างๆ

(๓) การผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

๓) กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ผู้ดำเนินกิจการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลบังคับใช้ในท้องถิ่นนั้นแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี

(๒) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ ๑. กรณีที่ร้านขายของชำ ได้นำน้ำมันเชื้อเพลิงมาบรรจุขวดเพื่อจำหน่ายเข้าข่ายเป็นกิจการสะสมน้ำมันหรือไม่

ความเห็น : การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง ถือว่าเข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๑๒(๓) การผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น การนำน้ำมันเชื้อเพลิงมาบรรจุขวดเพื่อจำหน่าย ซึ่งเป็นการสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงในลักษณะที่เป็นการค้า ถือว่าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดให้กิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่น ผู้ประกอบกิจการต้องยื่นคำขออนุญาตและต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นก่อนดำเนินกิจการ ทั้งนี้ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ กำหนดให้สถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในกรณีนี้ การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรพิจารณาควบคุมดูแลการประกอบกิจการเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อหารือ ๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ สามารถเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับกิจการในข้อ ๑๒(๓) ได้หรือไม่

ความเห็น : ตามความในมาตรา ๖๓ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๓ โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนั้น หากราชการส่วน

^๔ มาตรา ๖๓ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ท้องถิ่นมีข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดให้กิจการประเภทการผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นแล้วนั้น ก็สามารถเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและบริบทของท้องถิ่นนั้นด้วย

สมชาย ตูแก้ว

(นายสมชาย ตูแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เนรัฐชรา ร่าง

เนรัฐชรา พ/ท

..... ตรวจ